

POSTANOWIENIE

Dnia 5 października 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Oktawian Nawrot (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Paweł Księżak

SSN Janusz Niczyporuk

w sprawie ze skargi M. J.

na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki

w postępowaniu przed Sądem Apelacyjnym w (...) w sprawie

o sygn. akt I S (...) i I ACz (...),

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej

i Spraw Publicznych w dniu 5 października 2021 r.,

1. odrzuca skargę;

**2. umarza postępowanie w przedmiocie wniosku skarżącego
M.J. o zwolnienie od kosztów sądowych w zakresie opłaty od
skargi.**

UZASADNIENIE

Skargą, która wpłynęła do Sądu Najwyższego 9 sierpnia 2021 r., na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki M. J., reprezentowany przez radcę prawnego R. J., wniósł o: 1) stwierdzenie przewlekłości postępowania w sprawie I S (...), I ACz (...) zawisłej przed Sądem Apelacyjnym w (...), 2) zasądzenie od organu na rzecz skarżącego kwoty jaką Sąd Najwyższy uzna za uzasadnioną w celach prewencyjnych lecz nie mniej niż 2 000 zł tytułem przewlekłości postępowania, 3) zwolnienie z kosztów sądowych w zakresie opłaty od skargi.

W uzasadnieniu wniosku skarżący wskazał, że „w toku postępowania przed Sądem Apelacyjnym w (...) pod Sygn. Akt I S (...) strona zażalenie na postanowienie o odrzuceniu skargi. Zażalenie to zostało odrzucono postanowieniem z dnia 12 maja 2021 r. na które strona wniosła środek zaskarżenia do SN. Zażaleniu z dnia 5 czerwca 2021 r. nie nadano biegu” (k. 4, pisownia oryginalna). Następnie skarżący przytoczył argumenty dotyczące możliwości zaskarżenia postanowienia sądu II instancji w przedmiocie odrzucenia skargi na przewlekłość postępowania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki (t.j. Dz.U. 2018, poz. 75, ze zm.; dalej: ustawa o skardze na przewlekłość postępowania) skargę należy wnieść w toku postępowania w sprawie. Ze wskazanego przepisu *a contrario* wynika, że niedopuszczalne jest wniesienie skargi na przewlekłość postępowania, które już się zakończyło. Jak przyznaje sam skarżący, postępowanie w sprawie toczącej się przed Sądem Apelacyjnym w (...) pod sygn. akt I S [...], którego dotyczy skarga na przewlekłość postępowania, zakończyło się prawomocnie 12 maja 2021 r., zaś skarga w niniejszej sprawie wpłynęła do Sądu Apelacyjnego w (...) 21 lipca 2021 r. (data prezentaty). Czyni to bezprzedmiotowym kwestionowanie długości postępowania. Jak zauważył Sąd Najwyższy w postanowieniu z 13 marca 2019 r., I NSP 51/18, skarga na przewlekłość postępowania ma przede wszystkim za zadanie eliminowanie i zapobieganie przewlekłości przez dyscyplinowanie sądu do podejmowania terminowych i właściwych czynności prowadzących do rozpoznania sprawy w rozsądnym terminie. Tym samym skarga na przewlekłość postępowania wniesiona już po jego prawomocnym zakończeniu nie może odnieść tego skutku.

Z uwagi na powyższe Sąd Najwyższy, na podstawie art. 373 § 1 k.p.c. w zw. z art. 397 § 3 k.p.c. w zw. z art. 5 ust. 1 i art. 8 ust. 2 ustawy o skardze na przewlekłość postępowania, skargę odrzucił.

Niezależnie od powyższego Sąd Najwyższy zauważa, że zgodnie z art. 6 ust. 2 ustawy o skardze na przewlekłość postępowania, skarga powinna zawierać:

1. żądanie stwierdzenia przewlekłości postępowania w sprawie, której skarga dotyczy,
2. przytoczenie okoliczności uzasadniających żądanie.

W świetle powyższego podkreślić należy, że skarżący, reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika, nie przytoczył żadnych okoliczności dotyczących postępowania w sprawie I S (...), w szczególności daty jego rozpoczęcia i czasu trwania.

Ponadto podkreślić należy, że art. 3 ustawy o skardze na przewlekłość postępowania zawiera zamknięty katalog postępowań, w których stronom przysługuje uprawnienie do wniesienia skargi. Skoro w katalogu tym nie znalazło się postępowanie w przedmiocie naruszenia prawa strony do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki, to jest to jednoznaczne ze stwierdzeniem, że w takim postępowaniu skarga tego rodzaju nie służy. Wielokrotnie w tym przedmiocie wypowiadał się już Sąd Najwyższy i jego linia orzecznicza jest w tym przedmiocie ugruntowana (zob. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z: 9 stycznia 2018 r., KSP 21/17; 2 października 2017 r., WSP 1/17; 12 stycznia 2017 r., WSP 2/16).

Konsekwencją odrzucenia skargi na przewlekłość postępowania wobec jej niedopuszczalności jest zbędność orzekania w przedmiocie wniosku skarżącego o zwolnienie go z kosztów sądowych w zakresie opłaty od skargi. Postępowanie w tym zakresie należało więc umorzyć na podstawie art. 8 ust. 2 ustawy o skardze na przewlekłość w zw. z art. 394¹ § 3 k.p.c. w zw. z art. 398²¹ k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. i w zw. z art. 355 k.p.c.